

PM Rotel I (Dnr KS 2018/1628)

Revidering av EU-direktivet om vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Stockholms stads synpunkter på EU-kommissionens förslag till reviderat direktiv om vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn fastslås.
2. Påverkansplan för lista på värdefulla datamängder godkänns i enlighet med bilaga till promemorian.

Föredragande borgarrådet Anna König Jerlmyr anför följande.

Ärendet

Den 25 april 2018 presenterade EU-kommissionen ett nytt förslag till ytterligare revidering av direktivet om vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn (PSI-direktivet). Förslaget till revidering bygger på den översyn som EU-kommissionen har gjort av direktivet. Översynen visar att direktivet fortsätter att bidra till att uppnå sina huvudpolitiska mål; att skapa förutsättningar för en europeisk informationsmarknad genom att genomföra ett minimum av harmonisering och anta en allmän ram för villkor för vidareutnyttjande av handlingar som produceras inom den offentliga förvaltningen. Översynen visar dock att det finns ett antal delar som måste åtgärdas för att fullt ut utnyttja potentialen i information från den offentliga sektorn. EU-kommissionens förslag till revidering av direktivet om vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn syftar till att göra mer data tillgänglig för vidareutnyttjande. Förslaget innebär bland annat att; även offentliga företag omfattas av direktivet; möjligheten att ta ut avgifter för data och att ha exklusiva arrangemang begränsas ytterligare samt att vissa typer av data som anses vara särskilt värdefulla ska tillgängliggöras. De fastslagna synpunkterna i ärendet ska fungera som underlag när Stockholms stad eller stadens representanter yttrar sig i frågan om vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn.

Beredning

Ärendet har initierats av stadsledningskontoret i samråd med miljöförvaltningen, stadsbyggnadskontoret, stadsarkivet och trafikkontoret.

Mina synpunkter

fastslå De synpunkter stadsledningskontoret ger uttryck för angående den särskilda vikten att undantaget för uttag av avgifter som omfattar stadsbyggnadskontoret kvarstår i direktivet fastslås. Den lista på värdefulla datamängder som ska tas fram av kommissionen ska inte innebära oproportionerligt kostsamma eller arbetsintensiva följder för staden samt att påverkansplanen gällande lista på värdefulla datamängder i bilaga 1 godkänns.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen förslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Stockholms stads synpunkter på EU-kommissionens förslag till reviderat direktiv om vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn fastslås.
2. Påverkansplan för lista på värdefulla datamängder godkänns i enlighet med bilaga till promemorian.

Stockholm den 2 januari 2019

ANNA KÖNIG JERLMYR

Bilaga

Påverkansplan för lista på värdefulla datamängder i enlighet med förslagets artikel 13

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Ärendet

EU-kommissionens förslag till revidering av direktivet om vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn syftar till att göra mer data tillgänglig för vidareutnyttjande. Förslaget innebär bland annat att; även offentliga företag omfattas av direktivet; möjligheten att ta ut avgifter för data och att ha exklusiva arrangemang begränsas ytterligare samt att vissa typer av data som anses vara särskilt värdefulla ska tillgängliggöras. De fastslagna synpunkterna i ärendet ska fungera som underlag när Stockholms stad eller stadens representanter yttrar sig i frågan om vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn.

Beredning

Ärendet har initierats av stadsledningskontoret i samråd med miljöförvaltningen, stadsbyggnadskontoret, stadsarkivet och trafikkontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 26 november 2018 har i huvudsak följande lydelse.

De föreslagna förändringarna omfattar i huvudsak:

- att införa krav på att medlemsstaterna tillhandahåller information så vida det inte finns nationell lagstiftning som förhindrar det eller att informationen omfattas av undantagen i direktivet. I det gällande direktivet uppmuntras det till att tillgängliggöra information men det är inte ett krav. Kravet att tillhandahålla information föreslås också omfatta offentliga företag, med vissa undantag.
- att tydliggöra relationen mellan PSI direktivet och relaterad lagstiftning
- att tillhandahålla dynamisk data i realtid (art 5)
- att begränsa användningen av undantag till principen om marginalkostnad (art. 6)
- att förhindra uppkomsten av nya former av exklusiva arrangemang (art.12 tidigare art. 11)
- att öka utbudet av offentliga data som associeras med hög socio-ekonomiska nytta vid återanvändning (art.13)

EU-kommissionens föreslår inga förändringar gällande de typer av data som, av bland annat säkerhetsskäl, är undantagna från direktivet. Till exempel handlingar som är undantagna enligt medlemsstaternas bestämmelser om tillgång med hänsyn till skyddet av den inre allmänna säkerheten eller handlingar som är undantagna med hänsyn till skyddet av personuppgifter.

Stadsledningskontoret ser överlag positivt på kommissionens förslag, Stockholms stad tillgängliggör redan nu en mängd data i öppna format. Stadsledningskontoret anser att det är särskilt viktigt att det undantag för uttag av avgifter som omfattar stadsbyggnadskontoret finns kvar i direktivet samt att den lista på värdefulla datamängder som ska tas fram av kommissionen inte innebär oproportionerligt kostsamma eller arbetsintensiva följder för staden.

Tillgängliga format (art. 5)

EU-kommissionen föreslår att införa ett krav på att göra dynamiska data tillgängligt direkt efter insamling via lämpliga gränssnitt. Stockholm tillhandahåller redan idag en del data som uppdateras regelbundet, till exempel levererar miljöförvaltningen data i realtid till Naturvårdsverket som är tillgängliga via öppet API, det vill säga en funktion som kopplar samman data med en app eller websida som gör data tillgänglig och användbar.

EU-kommissionen specificerar i förslaget att dynamiska data avser ”elektronisk data som uppdateras frekvent eller i realtid”. Beroende på vad som avses med detta kan det potentiellt påverka stadens verksamheter och vilka data som måste tillhandahållas.

Stadsledningskontoret efterfrågar därför en tydligare definition av vilken typ av data som avses, särskilt vad som kan anses vara frekvent uppdatering.

Avgiftsprinciper (art. 6)

EU-kommissionens förslag begränsar ytterligare möjligheten för offentliga sektorn, dock ej för offentliga företag, att ta ut avgifter för att tillhandahålla data. Staden tar idag inte ut avgifter för att tillhandahålla data med vissa undantag; till exempel data från stadsmätningen från stadsbyggnadskontoret. Stadsbyggnadskontoret omfattas dock av undantaget från regeln att vidareutnyttjande av data ska vara avgiftsfri genom artikel 6.2a som anger att ”Offentliga myndigheter som är skyldiga att generera intäkter för att täcka en väsentlig del av sina kostnader kopplade till den offentliga verksamheten”. Stadsbyggnadskontoret är idag beroende av intäkter från försäljning av data för att täcka delar av sina kostnader. För att fortsatt kunna bedriva sin verksamhet är det viktigt att detta undantag fortsatt omfattar stadsbyggnadskontoret.

Förbud mot exklusiva avtal (art. 12)

EU-kommissionen föreslår en skärpning av bestämmelserna som gäller exklusiva avtal. Huvudregeln är fortsatt att alla potentiella marknadsaktörer ska kunna vidareutnyttja handlingar, även om en eller flera marknadsaktörer redan utnyttjar förädlade produkter som bygger på dessa handlingar. I de fall som ensamrätt bedöms vara nödvändig för tillhandahållandet av en tjänst av allmänt intresse måste dessa exklusiva avtal offentliggöras minst två månader innan de träder i kraft. Detta ska också omfatta rättsliga avtal eller praktiska arrangemang som, utan att uttryckligen bevilja en exklusiv rättighet, syftar till eller kan förväntas leda till en begränsad tillgänglighet för vidareutnyttjande av handlingar för andra aktörer.

Eftersom staden främst jobbar med öppna data finns det i regel inga exklusiva arrangemang. Det bedöms inte heller troligt att data som staden delar med andra aktörer kan betraktas som ett exklusivt arrangemang. Förändringarna väntas inte påverka stadens verksamhet i större utsträckning då de ligger i linje med huvudprincipen i svensk rätt, allmänna handlingars offentlighet och allmänhetens rätt att fritt använda de handlingar som myndigheterna lämnar ut.

Förteckning över värdefulla datamängder (art. 13)

Stadsledningskontoret ser med tillförsikt på att man genom den föreslagna revideringen tar ett stort kliv framåt i arbetet med att tillhandahålla öppna data. Framförallt genom förändringen av artikel 13 i förslaget som ger EU-kommissionen i uppdrag att identifiera viktiga data-set vilka anses kunna bidra med högt värde och därför ska göras tillgängliga. Beroende på hur denna process går till, vilka typer av data som identifieras, och hur villkoren ser ut för vidareutnyttjande och format, kan det ha stor påverkan på stadens verksamhet.